Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

2019-05-14

Vänsterpartiet

Ärende nr 4
HSN 2018-0698

Offentligt finansierade hemförlossningar

Vänsterpartiet ställer sig kritiska till Vårdval förlossning och anser att verksamheten inte ska vara beroende av privata bolag. Däremot ser vi fördelar med att det finns en mångfald av sätt för kvinnor att känna sig trygga när de föder barn. Vi har bland annat lyft kritik i samband med förändringen vid Södra BB. Att en förlossning blir någonting som alla inblandade minns med glädje bygger på att såväl familjen som personalen trivs med miljön och arbetssättet. Vi är alla olika.

Sedan 2002 har det varit möjligt att få en offentligt finansierad hemförlossning i Region Stockholm. Detta är inte möjligt i alla regioner, men det finns till exempel också i Västerbotten och i länder som Danmark är det en självklar valmöjlighet. Organisationen för hemförlossningar i Region Stockholm har inte varit tillfredsställande då varje enskild förlossning har betraktats som ett individuellt vårdärende. Efter att BB Sofia drog sig ur vårdvalet samt förändringen av Södra BB har antalet kvinnor som vill föda hemma ökat drastiskt. Detta sker troligtvis också till följd av den kris med överfulla förlossningsmottagningar som ett överlåtande av verksamheten till privata intressen och konkurrens har lett till. Vänsterpartiet hävdar att Regionen måste ta ansvar för att ett tillräckligt antal förlossningsplatser finns. Familjer ska ha möjlighet att välja var de vill föda, men detta ska inte ske inom ramen för vårdval då detta förhindrar konstruktiva samarbeten, vårdkedjor och helhetsansvar.

Vår region växer och vi ser att allt fler barnmorskor väljer bort förlossningen som arbetsplats på grund av dålig arbetsmiljö, stress och underbemanning. Vänsterpartiet vill också se en bättre arbetsmiljö för barnmorskor och andra som arbetar inom förlossningsvården. Vi vill införa förkortad arbetstid med bibehållen lön för de som är anställda på förlossningsmottagningarna. Vår grundinställning är att våra förlossningsmottagningar vid akutsjukhusen är så pass attraktiva och flexibla för blivande föräldrar att de flesta kommer att välja att föda sina barn där, och även få plats på den klinik som de valt och där de har sin kända barnmorska. Vi ser dock att ett antal kvinnor alltid kommer att välja att föda hemma och vi anser att detta ska ske patientsäkert i regionens regi och inte vara ett val som du bara kan göra om du har tillräckligt stor plånbok. All forskning visar att de krav som hittills ställts på finansierade hemförlossningar är patientsäkra. Det förslag som den blågröna koalitionen lägger innebär att hemförlossningar blir ett tillägg i Vårdval förlossning, ett förslag som kan medföra att ingen aktör nappar och att framtida hemförlossningar kommer att ske på kvinnors egen bekostnad och utanför regionens kontroll och säkerhetskrav. Detta bidrar till en klart försämrad patientsäkerhet i jämförelse med idag. Vi ser dock ett behov av att delegationer, ansvarsfördelning samt medicinförvaring och journalföring styrs upp och inlemmas i

regionens kompatibla system. En moderniserad journalföring skulle också kunna möjliggöra att det blir möjligt att se vilka barn som är födda på förlossningskliniker, i bilen, hemma eller någon annanstans, något som idag inte går att utläsa.

Den blågröna koalitionens förslag att göra hemförlossningar till ett tillägg i Vårdval förlossning innebär vidare att det uppstår ett glapp mellan det datum, 20 augusti, som möjligheten att föda hemma enligt nuvarande praxis upphör och det datum i framtiden, som vi inte vet när det blir, då den nya organisationen kan vara igång. Det ger en situation där hemförlossningar under en oviss period måste finansieras av familjerna själva samt ske utanför kravställda kvalitetspremisser. Det ser vi som orimligt.

Vårt förslag går ut på ett djupare samarbete mellan befintliga förlossningsmottagningar där alla bidrar till att utbilda och hålla ett antal barnmorskor som också kan arbeta vid hemförlossningar (jfr gemensamma husläkarjourer). Det innebär att kunskapen och möjligheten finns på alla våra förlossningsmottagningar och att vi kan behålla de barnmorskor som är intresserade av detta arbetssätt i vår organisation. Vi får möjlighet att inom vår egen organisation erbjuda ett större utbud av valmöjligheter för såväl blivande föräldrar som personal samtidigt som vi behåller ansvaret och kontrollen över patientsäkerheten. Vi föreslår att de erfarna hembarnmorskor som finns i regionen idag används för att bygga upp den nya organisationen och utbilda fler kollegor. I Vänsterpartiet tycker vi att det är viktigt att det finns en helhetssyn och en sammanhållen vårdkedja från den dagen det konstateras att kvinnan är gravid till dess att BVC släpper barnet till elevhälsan.

För att åstadkomma detta anser Vänsterpartiet att verksamheten fördelaktigast drivs inom den egna verksamheten.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta

att godkänna Hälso- och sjukvårdsförvaltningens rapport ”Offentligt finansierad hemförlossning” dnr HSN 2018-0698.

att uppdra åt Hälso- och sjukvårdsdirektören att uppdra åt samtliga förlossningskliniker i regionen att samordna resurser för att kunna erbjuda ett gemensamt, mobilt hembarnmorsketeam, från och med den 1 januari 2020.

att Hälso- och sjukvårdsutskottets beslut om hemförlossning, dnr LS0301-0030, upphör att gälla den 31 december 2019.

att en organisation för att ta tillvara de kunskaper och erfarenheter som finns hos de barnmorskor som hittills arbetat med hemförlossningar i regionen skyndsamt bildas och att nya barnmorskor tillåts gå in i verksamheten för att ta till sig kunskaper.